

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת עידית וינברגר

חאתם פארס ת"ז XXXXXXX
ע"י עו"ד אמיר פאח'ורי

התובע

נגד

1. כרים בולוס ת"ז XXXXXXX
2. מארי ח'ורי ת"ז XXXXXXX
ע"י עו"ד גיא אופיר ואח'

הנתבעים

פסק דין

- 1
2 1. זוהי תביעה כספית בסך 288,000 ש"ח על פי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה- 1965
3 (להלן: "החוק"), שהוגשה בעקבות פוסט שפרסם הנתבע 1 בחשבון הפייסבוק שלו, בתאריך
4 20.2.17. התביעה נגד הנתבעת 2, אחותו, הוגשה משום ששיתפה את הפוסט (להלן יקרא
5 הפוסט גם: "הפרסום").
6
7 2. התובע הוא חבר מועצת העיר עכו, ומעיד על עצמו כי הוא פעיל פוליטי וחברתי ידוע ומוכר
8 בעכו, הפועל ללא לאות ומתנדב למען הקהילה.
9 הנתבעים הם ילדיו של המנוח בולוס בולוס (להלן: "בולוס" או "המנוח") שהיה אף הוא,
10 לטענת הנתבעים, דמות מוכרת וידועה בעכו ואף מחוצה לה, בעל נכסים רבים, שהקדיש
11 עצמו להיות גשר בין החברה הערבית לחברה היהודית בארץ.
12 במועד ההתרחשויות נשוא התביעה, התגוררו התובע והמנוח בשכנות, בבית המצוי ברחוב
13 הרצל 7 בעכו (להלן: "הבית"). הבית, שנבנה לפני עשרות שנים על ידי המנוח ואחיו, בנוי
14 בצורת האות ח', וכולל שלוש דירות. המנוח התגורר בדירה המערבית מזה עשרות שנים,
15 ואילו התובע רכש את הדירה המזרחית זמן קצר לפני האירועים נשוא התביעה. הדירה
16 האמצעית, היוצרת יחד עם שתי הדירות הנוספות את האות ח', נבנתה במקור עבור אמם
17 של האחים בולוס, ובמתחם שנוצר בין שלוש הדירות, נבנתה בריכת שחיה (תרשים של
18 הבית צורף כנספח ב' לתצהיר הנתבעת). בין הצדדים היתה מחלוקת ביחס לזכויות בדירה
19 האמצעית, ובגינה הגיש המנוח תביעה לבית המשפט המחוזי בחיפה (ת"א 32597-09-16).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-04-51102 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 עובר להגשת התביעה לבית המשפט המחוזי, חתמו התובע והמנוח על "הסכם שכנות
2 טובה" בו הסכימו, כי הבית האמצעי והבריכה יהיו בשימוש משותף עד להכרעה במחלוקת
3 ביניהם.
4 להשלמת התמונה יצוין כי ביום 5.4.19 ניתן פסק דין הדוחה את תביעת בולוס, אך עוד
5 קודם לכן חדל התובע להתגורר במתחם, ובולוס נפטר.
6
7 3. הפוסט פורסם על ידי הנתבע בדף הפייסבוק שלו, בתאריך 20.2.17, וזה היה לשונו -
8 בתרגום לעברית, שהנתבעים לא חלקו עליו:
9 "אל תושבי עכו ולכל איש הגון וחופשי,
10 להלן מספר תמונות ומקטעי וידאו למעשי הגבורה של חבר מועצת העירייה חאתם פארס
11 והעבריינים שלו שהם תוקפים את הבית שלנו בעכו מספר פעמים שבבית מתגורר אבי בן
12 השמונים...מעשה נאלח ומוג לב בכל קנה מידה...אני מבקש מהחופשיים בעיר הזו לעשות שיתוף
13 לתמונות כדי להציג לתושבי העיר את השפלים האלה, במיוחד שהמשטרה בכוונה או שלא בכוונה
14 לא עשתה כלום בנדון ולא עצרה אותם".
15
16 הפוסט הועלה בצירוף חמש תמונות (נ/1), ומאוחר יותר, באותו היום, פורסם שוב בצירוף
17 שני סרטוני וידאו.
18
19 **דיון והכרעה**
20 4. אקדים ואומר, כי לאחר שבחנתי את הפרסום ואת טענות הצדדים, הגעתי למסקנה שדין
21 התביעה להידחות, משום שהפרסום אמנם מהווה לשון הרע, אך עומדת לנתבעים הגנת
22 "אמת הפרסום" הקבועה **בסעיף 14 לחוק**. להלן נימוקיי.
23
24 5. בדונו בתביעת לשון הרע, על בית המשפט לקבוע, קודם כל, האם תוכן הפרסום מהווה לשון
25 הרע, והאם מתקיים פרסום, כמשמעו **בסעיף 2 לחוק**. לאחר מכן, ככל שימצא כי מדובר
26 בלשון הרע, יש לדון בטענות בדבר תחולתן של ההגנות הקבועות בחוק (**ע"א 751/10 פלוני**
27 **נ' ד"ר אילנה דיין** (8.2.2012)).
28
29 6. השאלה אם ביטוי מסוים הוא בבחינת לשון הרע, כהגדרתו **בסעיף 1 לחוק**, היא שאלה
30 פרשנית, הנבחנת על פי אמת המידה של האדם הסביר (**ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ נ'**
31 **חברת החשמל, פ"ד לא** (2) 281).
32 אין די בכך שביטויים מסוימים בפרסום עולים כדי לשון הרע. יש לבחון את הפרסום כולו,
33 בשים לב למכלול ולהקשר הדברים (**ע"א 9462/04 מורדוב נ' ידיעות אחרונות בע"מ פ"ד**

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ; [ע"א 2572/04](#), פריג' נ' "כל הזמן" (2008); [ע"א 10281/03](#), קורן נ' ארגוב (2006);
2 [ע"א 89/04](#), ד"ר נודלמן נ' שרנסקי (2008).
3
4 7. בפסק הדין בעניין רמי מור קבע כב' השופט ריבלין כי יש להחיל את דיני לשון הרע הקיימים
5 על המרחב הוירטואלי "בשינויים המתחייבים" ([רע"א 4447/07](#) רמי מור נ' ברק אי. טי. סי
6 [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ פ"ד סג (3) 664 (2010).
7
8 בהחלטה בעניין סרנה ([רע"א 1688/18](#) סרנה נ' נתניהו (15.4.2018)), קבע כב' השופט עמית
9 כי אין לקבל את הגישה לפיה, בשם עקרון חופש הביטוי ו"כיצר השוק", יהיה פרסום
10 בפיסבוק, חסין לחלוטין מתחולת איסור לשון הרע.
11 עוד פסק בית המשפט העליון, ביחס לפעולת ה"שיתוף" (Share) הנעשית ברשת החברתית
12 פייסבוק, כי באותם מקרים שבהם הפרסום המקורי עלה כדי לשון הרע, ה"הדהוד" נוסף
13 שלו בדרך של שיתוף עולה כדי "פרסום" כמובנו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע (רע"א
14 1239/19 יואל שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ (8.1.20).
15
16 8. סקירת הפסיקה של הערכאות הדיוניות מלמדת כי נקודת האיזון בין חופש הביטוי לזכות
17 לשם טוב, במרחב הוירטואלי, הוסטה מעט, בשנים האחרונות, לכיוונו של חופש הביטוי.
18 ראו: ת"א (חי) [63077-06-15](#) איי פאב בע"מ נ' זסלבסקי (14.11.19); ת.א (ת"א) [31694-](#)
19 [09-16](#) גיע ניהול ומסעדות בע"מ נ' קונקי (5.2.2018)
20 עם זאת, למרות מגמה זו, ביחס ללשון הרע במרחב הוירטואלי, אני סבורה כי הפרסום
21 נשוא התביעה מהווה לשון הרע, משום שעל פי מבחן אובייקטיבי, יש בדברים שפורסמו,
22 כדי לבזות אדם בשל התנהגות או מעשים המיוחסים לו.
23 יש לבחון, אם כן, האם עומדות לנתבעים ההגנות הקבועות בחוק.
24
25 הגנת אמת הפרסום – סעיף 14 לחוק
26 9. לצורך בחינת השאלה אם חלה על הפרסום הגנת אמת הפרסום, הקבועה בסעיף 14 לחוק,
27 יש להשוות בין העובדות העולות מן הפרסום כפי שהוא מתפרש על פי כללי הפרשנות, לבין
28 המציאות העובדתית במועד הפרסום. ההגנה תעמוד לנתבע מקום שקיימת "זהות" בין
29 המתואר בפרסום לבין המציאות האובייקטיבית, בתנאי שהיה בפרסום עניין ציבורי. עם
30 זאת, לצורך תחולת ההגנה, לא חייבת להיות זהות מוחלטת בין הפרסום למציאות, די בכך
31 שהמשמעות והתוכן הכללי של הפרסום תואמים את המציאות (אורי שנהר, דיני לשון הרע
32 (נבו 1997) (להלן: "שנהר") עמ' 220 והפסיקה המובאת שם). ההגנה תינתן גם מקום שקיים

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 פער בין פרט מסוים בפרסום לבין המציאות, ובתנאי שהוא פרט לוואי שאין בו פגיעה של
2 ממש.
3
4 10. העניין הציבורי במקרה הנדון נובע מהעובדה שהתובע הוא חבר מועצת העיר עכו, ומעיד
5 על עצמו שהוא אדם בעל מעמד ציבורי. בכך יש כדי להצדיק פרסומים שאילו היה מדובר
6 באדם פרטי, יתכן שלא היה מקום לפרסום (שנהר, עמ' 235). גם העובדה שהנתבעים חשו
7 כי התלונות שהגישו למשטרה לא הועילו, לתחושתם אולי בשל מעמדו הציבורי של התובע,
8 מקימה עניין לציבור.
9
10 11. לצורך הוכחת טענותיהם העובדתיות של הצדדים, שגרסאותיהם עומדות כמובן בסתירה
11 מוחלטת האחת לשנייה, הובאו מטעם בעלי הדין ראיות ביחס למספר אירועים שהתרחשו
12 בסמוך למועד הפרסום.
13 האירוע הראשון התרחש בתאריך 21.8.16. באותו יום התפתחה קטטה בין הצדדים
14 ואורחיהם, על שפת הבריכה, במבנה בו התגוררו.
15 האירוע השני התרחש ביום 7.9.16, ובו לטענת הנתבעים, השליכו התובע וחבריו כסאות
16 לעבר ביתו של המנוח.
17 האירוע השלישי, התרחש לטענת הנתבעים, בתאריך 25.9.16 לאחר שבבוקר אותו יום
18 התקיים דיון בתביעה שהתנהלה בבית המשפט המחוזי. לטענת הנתבעים, באותו יום
19 התייצב התובע בפתח ביתו של המנוח, מלווה ב-4 אנשים ובמשך זמן רב דפק על דלת הבית
20 וצעק איומים שונים לעברו.
21 אירוע רביעי, לגביו טענו הנתבעים שהוא מעיד על התנהגות אלימה של התובע כלפי אביהם
22 המנוח, אירע כאשר, לטענתם, התובע השמיע איומים מפורשים כלפי המנוח, באוזניו של
23 בא כוחו דאז, עו"ד מיכאל ח'ורי - גיסה של הנתבעת.
24 אירוע נוסף התרחש לאחר הפרסום נשוא תביעה זו, בתאריך 26.2.17, אך שני הצדדים
25 סבורים שהוא רלבנטי לצורך הכרעה בתביעה זו, והתייחסו אליו גם בסיכומיהם.
26 באותו מקרה, מצאה המשטרה, לטענת התובע, בביתו של המנוח, שני אקדחים אותם
27 החזיק ללא רישיון. בעקבות אותו אירוע פרסם התובע, כך לטענת הנתבעים, את תמונתו
28 של המנוח מוכנס לניידת המשטרה. פרסום זה עומד במרכז של תביעת לשון הרע שהגיש
29 המנוח נגד התובע, ולאחר פטירתו ממשיכים הנתבעים לנהלה.
30
31 הקטטה ליד הבריכה
32 12. הנתבעת, מארי ח'ורי בולוס, הצהירה בתצהיר עדותה הראשית (נ/5) על אירוע התקיפה
33 שהתרחש ליד הבריכה, במתחם הבית המשותף, בתאריך 21.8.16. לטענתה, באותו יום

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בוליס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ישבו בני משפחתה ואורחיהם בשטח של המנוח, כאשר התובע הגיע במהירות לשטח הבית,
2 וקרא לנתבע הצידה, בטענה שהוא רוצה לדבר איתו, אך כאשר עמדו בצד, שלף לפתע
3 התובע חפץ חד מכיסו והיכה את הנתבע בראשו. תוך זמן קצר הגיע גם אחיו של התובע
4 והיכה את הנתבע בראשו במוט ברזל.
5
6 13. הנתבע תיאר אף הוא, בעדותו, את שאירע ליד הבריכה בעת הקטטה, ועדותו דומה מאוד
7 לעדות הנתבעת ומחזקת אותה. לטענתו, לאחר שהתובע ואחיו התנפלו עליו והיכוהו, הגיעו
8 אנשים נוספים מבין אורחי התובע והחלו לאיים עליו ועל אביו.
9 לטענת הנתבע, כל האירוע וודאי צולם במצלמות האבטחה של התובע, אך הוא נמנע מהצגת
10 הסרטונים, משום שהם היו תומכים בגרסת הנתבעים.
11
12 14. עד נוסף שהעיד מטעם הנתבעים הוא אליאס ח'ורי, בעלה של הנתבעת (תצהירו סומן נ/2).
13 עדותו של ח'ורי מחזקת אף היא את עדויותיהם של הנתבעים, ביחס למה שאירע על שפת
14 הבריכה באותו יום. לדבריו, ראה את התובע מוציא חפץ חד מכיסו ותוקף באמצעותו את
15 הנתבע. שניות לאחר מכן הגיע אחיו לואי והיכה את הנתבע במוט הניקוי של הבריכה (בעמ' 1-
16 19 לפרוט'). עוד העיד ח'ורי, כי מיד כשהחלה הקטטה רץ אל הצדדים ותפס את הנתבע
17 בניסיון להפסיק את הקטטה, ועל כן הוא בטוח שלנתבע לא היה כלום בידיו.
18
19 15. עדויותיהם של הנתבעים ועדותו של אליאס ח'ורי לא נסתרו במהלך חקירותיהם הנגדיות,
20 והן מהימנות בעיני.
21
22 16. התובע הצהיר, בתצהיר עדותו הראשית, כי הנתבע הוא שתקף אותו ליד הבריכה.
23 בחקירתו הנגדית נשאל התובע, לגבי מעורבותו של אדם אחר, בן של חבר, אשר ריצה
24 תקופת מאסר בעבר. לדבריו לא היה בין אורחיו באותו יום, אלא שהוא ודודו עברו עם
25 רכבם ליד הבית וראו מהומה ולכן הגיעו, כמו אנשים רבים אחרים שהגיעו (בעמ' 5 ש' 1-
26 2). בהמשך אישר כי אותו אדם ובן דודו דיברו עם הנתבע (בעמ' 5 ש' 10 ואילך) אך הכחיש
27 כי איימו עליו, כפי שטען הנתבע.
28 בהמשך עדותו, העיד התובע כי הנתבע תקף אותו מאחור, עם רגל של שולחן, אחרי ששניים
29 מאורחיו, שבשמותיהם נקב, החזיקו לו את הידיים מקדימה (בעמ' 12 ש' 25-36).
30
31 17. התובע לא זימן אף לא עד אחד מאורחיו על מנת לתמוך בגרסתו. כשנשאל מדוע לא זימן
32 את אחיו או מי מאורחיו הרבים להעיד ולחזק את גרסתו ביחס לקטטה, השיב כי ההליך
33 אינו נוגע לקטטה (בעמ' 6 לפרוט'). איני מקבלת את הטענה, משום שמכתבי הטענות עולה
34 בבירור, שהקטטה מסמלת הסלמה ביחסי הצדדים, והיא מהווה טענת הגנה של הנתבעים

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 שעמה על התובע להתמודד. הטענה כי הוא זה שתקף את התובע מהווה ראיה, לטענת
2 הנתבעים, לכך שרדף את התובע ואביו המנוח. אף התובע עצמו סבר שהמקרה רלוונטי
3 משום שהתייחס אליו בתצהירו. התובע ידע שקיימת מחלוקת בשאלה מי מהצדדים תקף
4 ומי פעל מתוך הגנה עצמית, ועל כן היה עליו לזמן לעדות עדים שיכלו לחזק את גרסתו.
5
- 6 18. אין לדעת אם האירוע אכן צולם במצלמות האבטחה של התובע, כפי שטוענים הנתבעים,
7 אך ברור כי התובע יכול היה לזמן לעדות מטעמו את אחיו, ואורחים נוספים שהיו במקום
8 בעת האירוע, על מנת לתמוך בגרסתו לפיה התובע הוא שהחל בקטטה. אמנם, מי שהעיד
9 מטעם הנתבעים הוא בעלה של הנתבעת (ולא עד ניטרלי) אך זאת משום שהנוכחים היו בני
10 משפחה. העובדה שהתובע נמנע מלזמן את בני משפחתו שלו לעדות, פועלת לחובתו (ע"א
11 456/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' סלימה מתיתיהו ואח' פ"ד מה(4) 651, 658-659; ע"א
12 548/78 שרון ואח' נ' לוי, פ"ד לה (1) 736, 760, ע"א 55/89 קופל נ' טלקאר, פ"ד מד(4) 602
13 וכן י. קדמי, על הראיות חלק ג', תשס"ד – 2003, עמ' 1656).
- 14
- 15 19. התובע נשאל אם נכונה טענת הנתבע לפיה היכה אותו בראשו והשיב "לא נגעתי בו" (בעמ'
16 6 ש' 21). עדות זו אין בידי לקבל משום שאין חולק כי היתה קטטה, שהחלה בין הנתבע
17 לתובע, וכללה חלק מאורחיהם, המחלוקת היתה רק ביחס לשאלה מי מהם תקף ראשון.
18 הן הנתבע והן התובע הציגו מסמכים רפואיים מיום האירוע, ובשניהם ניתן למצוא ראיות
19 לפציעה.
- 20 ממכלול הראיות עולה בבירור, כי פציעותיו של הנתבע נגרמו על ידי התובע, יתכן כי בסיוע
21 מי מאורחיו, על כן, איני מקבלת את עדותו של התובע, אותה מצאתי בלתי מהימנה.
22
- 23 20. עדויותיהם של הנתבעים מהימנות בעיני, והן נתמכות גם בעדותו של ח'ורי, על כן אני
24 מעדיפה את גרסתם על פני זו של התובע, שלא זימן כל עד נוסף מטעמו על מנת להוכיח את
25 טענותיו. אני קובעת כי התובע הוא שהחל בקטטה ותקף את הנתבע ביום 21.8.16 וכי
26 פציעתו שלו עצמו באירוע התרחשה במהלך הקטטה, לאחר שהנתבע נדרש להגן על עצמו.
27
- 28 עדות הנתבעת ביחס להתנהגות התובע כלפי הנתבע
- 29 21. הנתבעת הצהירה, כי לאחר הקטטה בבריכה, בתאריך 7.9.16 זרקו התובע ואנשים נוספים
30 מטעמו כסאות על דלת ביתו של אביה המנוח, ואיימו עליו שיפגעו בו. בעקבות כך פנה אביה
31 ביום 8.9.16 למשטרה, והגיש תלונה (נספח ה' לתצהירה).
- 32 הטענה הועלתה עוד בכתב ההגנה, ולמרות זאת לא התייחס אליה התובע בתצהיר עדותו
33 הראשית, ולא הכחיש את הנטען כלפיו. גם לאחר שהנתבעת חזרה על הטענה בתצהיר

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

1 עדותה הראשית, התובע לא ביקש להתייחס לטענה בעדות משלימה, ולמעשה לא הכחיש
2 את הטענה בעדותו, ולא סיפק כל גרסה נגדית.

3
4 22. הנתבעת הצהירה עוד, כי ביום 25.9.16 התקיים דיון בתיק האזרחי שהתנהל בין הצדדים,
5 בנוכחות התובע והמנוח, ובאותו לילה התייצב התובע, יחד עם ארבעה אנשים נוספים
6 בביתו של האב, ובמשך זמן רב דפק על הדלת ואיים עליו.
7 גם טענה זו לא זכתה לכל הכחשה מצד התובע בעדותו, והנתבעת לא נחקרה על כך
8 בחקירתה הנגדית. על כן, גם עדותה זו לא נסתרה ואני מקבלת אותה במלואה.

9
10 23. בחקירתה הנגדית העידה הנתבעת כי היא עצמה היתה עדה לאירועים במהלך חודש
11 ספטמבר בהם בין היתר, זרקו התובע וחבריו כסאות על בית המנוח.
12 לדבריה:

13 **"אני הייתי גם כן עם כרים בבית בתקיפה של ספטמבר. הבנתי את הנוהג. ראיתי את**
14 **חאתם והעבריינים זורקים כסאות ומתפרעים..."** (בעמ' 39 ש' 27-23).
15 ובהמשך:

16 **"הייתי בהתקפות של ספטמבר ובהתקפות שהייתי בתוך הבית שהיה חאתם והעבריינים**
17 **שלו"** (בעמ' 40 ש' 26). וזאת בנוסף לכך שהיתה עם המנוח בביתו בעת שהתובע איים עליו
18 בתאריך 11.11.16 טענה שאדון בה בהמשך.

19 אותן "התקפות של ספטמבר" היו לפחות שתיים, בתאריכים 7.9 ו- 25.9.
20 עדותה זו לא של הנתבעת נסתרה, ועל בסיסה אני קובעת כי התובעת עצמה ראתה במו
21 עיניה, את האירועים בהם התובע וחבריו הגיעו אל מחוץ לביתו של המנוח, זרקו עליו
22 כסאות, וצעקו לעברו קריאות מאיימות.

23
24 24. הפרסום, למעשה, אינו כולל, האשמה מפורשת של התובע בהשחתת המצלמות בבית
25 המנוח, או בגניבתן. הפרסום מייחס לתובע את "תקיפת ביתו" של המנוח (כך בחר התובע
26 לתרגם את הביטוי לעברית והנתבעים לא חלקו על כך). על כן, די היה, לכאורה, בעדותה
27 זו של הנתבעת, שלא נסתרה והיא מהימנה בעיני לחלוטין, ובעדותו של הנתבע אותה אפרט
28 בהמשך, על מנת להוכיח כי התובע וחבריו אכן "תקפו" את בית המנוח, מספר פעמים,
29 במהלך חודש ספטמבר, כאשר השתוללו וזרקו על ביתו של המנוח כסאות.
30 עם זאת, מאחר שהתמונות הן חלק מהפרסום, בו כותב הנתבע כי הן ראייה למעשי התובע
31 וחבריו, כשהם "תוקפים את הבית" ומאחר שבחלק מהתמונות נראים אנשים משחיתים
32 את המצלמות, יכול הקורא הסביר להסיק כי בביטוי "תקיפת הבית" מתכוון הנתבע גם
33 להשחתת המצלמות. על כן, יש לבחון את הסרטונים ולהכריע האם הוכיחו הנתבעים את
34 הגנתם, גם ביחס לטענה זו, העולה במשתמע מהפרסום.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בוליס ואח'

תיק חיצוני:

הסרטונים

25. כחלק מראיותיהם, הגישו הנתבעים סרטונים ממצלמות האבטחה שהתקינו בבית, לבקשת אביהם המנוח. במהלך שמיעת הראיות הוצגו חלק מקטעי הווידאו שהוגשו מטעם הנתבעים, והעדים התייחסו אליהם בעדויותיהם, כשהם מסומנים באופן בו סומנו בתצהירו של הנתבע. ביום 9.2.20 הגישו הנתבעים הודעה לבית המשפט ובה טבלת המרה של קטעי הווידאו שהוגשו כראיות מטעמם, בין סימוניהם בנספחי תצהיר הנתבעת לבין סימוניהם כמוצגי "כב" בתצהיר הנתבע.

עדות הנתבעת ביחס למצלמות ולהתרחשות ביום 11.11.16

26. הנתבעת הצהירה, כי בתאריך 2.11.16 התקין אביה מצלמות אבטחה על קיר ביתו, לשם הגנה על עצמו, וכבר במהלך התקנת המצלמות איים התובע על המתקין שיפסיק את עבודתו. על עדותה זו חזרה הנתבעת גם בחקירתה הנגדית (בעמ' 41 ש' 5-6). לדבריה לא זימנה את אותו אדם לעדות, משום שהוא בעל משפחה ולא רצתה לערב אותו בהליך זה. 27. עוד הצהירה הנתבעת, כי ביום 6.11.16 צילמו המצלמות אדם כשהוא תולש את המצלמה שהותקנה כמה ימים קודם לכן, אך המצלמה לא נתלשה לחלוטין, ולכן עדיין הצליחה לצלם את המתרחש, בזווית פחות טובה. דיסק עם סרטון הווידאו בו נראה אותו אדם שמנסה לתלוש את המצלמה, צורף כנספח ו' לתצהירה (מוצג כב' 5). לדבריה, טענת התובע לפיה מי שחיבל במצלמות אינו מוכר לו, היא טענה תמוהה בהתחשב בכך שהגיע מחצרו, ובכך שבמצלמות שלו עצמו המותקנות במקום, לא נעשתה כל חבלה. רק המצלמות שהותקנו על קיר ביתו של אביה, אשר כוונו אל השטח ששימש את התובע להטריד את אביה המנוח, הושחתו. עוד הצהירה הנתבעת, וחזרה על כך בחקירתה הנגדית, כי מאום לא נגנב מדירת אביה המנוח, ועל כן ברור כי לא היתה למי שהשחית את המצלמות כל מוטיבציה אחרת לחבל בהן, אלא אם פעל בשליחות התובע, על מנת "לנקות" את השטח ממצלמות.

28. הנתבעת העידה, כי רק התובע יכול היה להפיק תועלת מכך שהמצלמות יושחתו, ורק לאחר שחשב שהושחתו העז להגיע אל דירת אביה המנוח, בפנים גלויות, ועל כן, גם מהתנהגותו זו היא למדה שהוא זה שעמד מאחורי השחתת המצלמות.

29. הנתבעת העידה כי בלילה שבין ה- 10 ל- 11 לנובמבר דפקו התובע וחבריו בחוזקה על דלת ביתו של אביה תוך כדי שהם צורחים, מקללים ומאיימים: "בוא תצא נהרוג אותך ואת הבן

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בוליס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **שלד'** (בעמ' 38 ש' 24 ואילך). אביה היה ער כל הלילה ובבוקר התקשר אליה שתבוא להיות
2 עמו כדי שיוכל לישון.
3 הנתבעת העידה כי סיימה לעבוד מוקדם יותר והלכה לאביה, ובעודה נמצאת עמו בדירתו,
4 ראתה את התובע דרך התריס שמאחורי דלת הזכוכית מתקדם אל עבר הבית של אביה,
5 כשהגיע דפק בחזקה על הדלת ואמר **"אני אחזור"**. לדבריה, בסרטון כב'6 ניתן לראות את
6 התובע מתקדם לעבר הבית בדיוק ברגע זה. מאוחר יותר התקשרה היא בעצמה לטכנאי על
7 מנת שיבוא לעזור לה להוציא את החומר מהמצלמה (סעיף 20 לתצהירה, ובעמ' 38 לפרוט'
8 ש' 24-35).
9 אותו סרטון, בו נראה לטענת הנתבעים, התובע מגיע אל דירת המנוח דרך השטח המשותף,
10 מכיוון דירתו שלו, סומן כסרטון כב'6 (נספח ז' לתצהיר הנתבעת). הנתבעת הצהירה, כי
11 מדובר רק במקרה אחד מתוך רבים, בהם התובע הגיע אל דירת אביה ודפק על הדלת
12 בחוזקה על מנת להפחידו, וכי לתובע לא היתה כל סיבה להסתובב ליד דירת אביה, אלא
13 אם ביקש להטרידו. באותו יום, הרשה לעצמו לדבריה, לעשות זאת משום שחשב
14 שהמצלמות אינן מצלמות.
15
16 30. אמנם, עדותה של הנתבעת לגבי מה שאירע בלילה שבין ה- 10 ל- 11 לנובמבר היא עדות
17 מפי השמועה, אך אותו חלק בעדותה המתייחס לכך שהתובע הגיע אל דלת ביתו של המנוח
18 בבוקר שלאחר מכן, דפק עליה בחוזקה וצעק כי יחזור, היא עדות שנקלטה בחושיה שלה.
19 היא עצמה ראתה את התובע מגיע אל דלת הבית, באותם רגעים הנראים בסרטון כב'6.
20
21 31. עוד הצהירה הנתבעת, כי בעקבות אותו אירוע מיום 11.11.16 הגישו תלונה במשטרה,
22 והמנוח הגיש בקשה למתן צו למניעת הטרדה מאיימת (פרוטוקול הדיון במעמד צד אחד
23 צורף כנספח ט' לתצהירה). פרוטוקול הדיון והדברים שנאמרו שם מפי המנוח, תומכים
24 בעדותה של הנתבעת. הנתבעת שבה והעידה, לכל אורך תצהירה וחקירתה הנגדית, על
25 המצוקה הקשה שאביה היה נתון בה, ועמו גם היא ואחיה הנתבע, משום שקצרה ידם
26 מלהושיע, וכל פניותיהם אל המשטרה לא הועילו.
27
28 32. הנתבעת נשאלה, בחקירתה הנגדית, איך יתכן שהיו כ- 8-6 מצלמות בבית, כטענתה, ובאף
29 אחת מהן לא צולם התובע בעת שהוא תוקף את ביתו של המנוח. בתשובה, הסבירה
30 הנתבעת שבתחילה, כשהותקנו המצלמות בתחילת חודש נובמבר 2016, לא היתה מצלמה
31 מותקנת מעל דלת דירתו של המנוח, וכי בכל מקרה, על מנת לצלם את דלת הדירה היה
32 עליהם להתקין מצלמות על קיר ביתו של התובע, כי אף מצלמה שהותקנה על קיר ביתו של
33 המנוח לא יכלה לצלם את דלת ביתו. עוד העידה, כי לפחות 6 פעמים התקינו מצלמות ובכל
34 פעם חיבלו להם בהן (בעמ' 39 ש' 16-7). עוד העידה הנתבעת, כי רק לאחר שהתובע חשב

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

1 שהמצלמות הושחתו חזר להטריד את המנוח, כלומר מרגע שהותקנו ועד להשחתתן נזהר.
2 עדותה זו של הנתבעת, בצירוף הראיות הברורות לכך שמישהו בוודאות חיבל מספר פעמים
3 במצלמות, מספקות הסבר לכך שלא עלה בידי הנתבעים להגיש כראיה סרטונים שלמים
4 בהם נראים התובע ואנשים מטעמו בשעה שהם תוקפים את הבית.
5

6 33. הנתבעת הצהירה, כי גם לאחר אותם אירועים בנובמבר 2016, המשיך אביה המנוח לסבול
7 מהטרדות מצד התובע, והיה מתקשר אליה באמצע הלילה מפחד ומבקש שתגיע לשמור
8 עליו. לדבריה, המנוח ניהל תרשומת של האירועים שקרו לו, אותה צירפה כנספח יג'
9 לתצהירה.

10 כאמור, עדותה של הנתבעת מהימנה בעיני לחלוטין, ואני מקבלת אותה במלואה.
11

עדות הנתבע

12 34. עדותו של הנתבע נמסרה באמצעות היועדות חזותית, ממשרד עו"ד באנגליה, בה הוא
13 מתגורר, לאחר שנעתרתי לבקשתו בנדון, מהנימוקים המפורטים בהחלטתי.
14

15 35. אין חולק כי מאז 27.9.16 לא היה הנתבע בארץ, ועל האירועים שעליהם העיד, לאחר אותו
16 מועד, למד רק ממה שסיפרו לו אביו ואחותו, הנתבעת. התובע מבקש ללמוד מכך, שמדובר
17 בעדות מפי השמועה, ושגם הפרסום נעשה על בסיס עובדות שאין לנתבע ידיעה של ממש
18 לגביהן.
19

20 איני מקבלת את הטענה.

21 ראשית, הנתבע העיד, כי בחודשים אוגוסט וספטמבר 2016, כששהה בארץ, חווה מה
22 והתובע וחבריו העבריינים, לדבריו, עשו. הנתבע היה נוכח וראה במו עיניו את ההתקפות
23 של התובע וחבריו בחודש ספטמבר (בעמ' 26 ש' 30). עדותו זו לא נסתרה.

24 שנית, מהראיות עולה כי הנתבע היה מעורב מאוד בחיי אביו המנוח. על הנסיבות שקדמו
25 לפרסום הפוסט, למד מאחותו ומאביו, וקיבל אישור לכך בסרטונים ובתמונות שהציגו
26 הנתבעים בבית המשפט.

27 מעדותו של הנתבע, ניתן היה להתרשם שהתסכול שלו על כך גדול, משום שהוא חש שלא
28 יכול היה להגן על אביו בן ה- 80 מפני האירועים שהיו מנת חלקו בחודשי חייו האחרונים.
29

30 36. בחקירתו הנגדית, הציג לו ב"כ התובע תמונות של הבית מכל כיווניו, על מנת להוכיח כי
31 בסרטון שסומן כב'9 אותם אנשים שחודרים אל המתחם מגיעים מכיוון ביתו של המנוח
32 ולא מביתו של התובע. הנתבע אישר זאת בחקירתו, ואין על כך עוררין. עם זאת, הנתבע
33 הבהיר שבכל יתר הפעמים, אותן ניתן לראות בתמונות שצולמו במוצגים כב'5, כב'9א,

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בוליס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 כב'9ב, ו-כב'9ה ניתן לראות כי אותם אנשים שחיבלו במצלמות הגיעו מכיוון דירת התובע
2 (בעמ' 31 לפרוטוקול).
3 הנתבע העיד, כי בכל הפעמים המצלמות לא נגנבו אלא רק נשברו, ותהה, אם זה גנב, מדוע
4 רק שבר את המצלמה ולא גנב אותה? ומדוע לא גנב את המצלמות של התובע? (בעמ' 33).
5 הנתבע העיד כי האדם הנראה בתמונות בחולצה הכחולה, הוא התובע (עדותו של הנתבע
6 בעמ' 26 ש' 36).
7
8 37. הנתבע נשאל לגבי המניע האפשרי של התובע להתנהגותו כלפי המנוח, והשיב כי התובע
9 היה מעוניין לרכוש את חלקו של אביו בבית, ופעמיים לפחות כאשר הגיעו רוכשים
10 פוטנציאליים אמר להם שהנכס "לא שווה". לדבריו, התובע שאל את אביו המנוח מהו
11 המחיר שהוא מבקש על מנת למכור את חלקו, וכשהשיב אביו, אמר לו שהסכום אינו
12 מתקבל על הדעת ואין לו סכום כזה. לכן, לדבריו, ניסה התובע למרר את חיי אביו המנוח
13 עד שימכור לו את חלקו (בעמ' 33 ש' 23 ואילך).
14
15 38. עדותו של הנתבע היתה מהימנה בעיני אף היא, והיא תואמת את עדות הנתבעת ומחזקת
16 אותה.
17
18 עדותו של התובע והתייחסותו לסרטונים
19 39. בתצהיר עדותו הראשית, מתייחס התובע לשלוש תמונות שצורפו לפרסום, בכולן מופיע
20 לדבריו אדם שאינו מוכר לו. לטענתו, מהפוסט ניתן היה להבין שהוא שלח את אותו אדם
21 אל בית המנוח על מנת לבצע מעשים פליליים של תקיפה פריצה או הטרדה, או שהוא חלילה
22 ביצע מעשים פליליים אלה. התובע הצהיר, כי אינו מכיר את האדם הנראה בתמונות
23 שצורפו לפוסט.
24 באשר למקטעי הווידאו, הצהיר התובע כי ניתן לראות בהם אדם עם כיסוי ראש פוסע ליד
25 הבריכה, וציין כי הטענה לפיה הוא פעל להשחתת המצלמות אינה מתיישבת עם העובדה
26 שבתאריך 19.2.17 התראיין המנוח לאתר מקומי ושם טען שהמצלמות בביתו נגנבו, מבלי
27 ליחס אירוע זה לתובע.
28
29 בתצהירו, בחר התובע לא להתייחס כלל לסרטונים ולתמונות בהן טענו הנתבעים כי ניתן
30 לראות אותו עצמו, כשהוא לבוש חולצה כחולה.
31
32 40. בחקירתו הנגדית הוצגו לתובע התמונות שצורפו לפרסום (נ/1), בהן נראה אדם לבוש
33 חולצה כחולה, והוא התבקש לאשר שהוא זה הנראה בתמונות. התמונות צולמו מתוך
34 הסרטון, שבו ניתן לראות את אותו אדם הולך. תשובתו היתה:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

1
2 **"אני הסתכלתי על זה הרבה, לא יכולתי לדעת אם זה אני, זה בשטח ששייך לי. אתה**
3 **מצלם אותי באור היום וגנבים בלילה. זה שטח של הבית שלי."** (בעמ' 5 ש' 34-31).

4
5 בהמשך חקירתו, הוצג לו סרטון כב'6, בו רואים את אותו אדם בחולצה הכחולה, והוא
6 נשאל האם נכון ששם ניתן לראות אותו עובר מהשטח שלו אל השטח של בולוס המנוח. אז
7 כבר נשמע התובע אחרת והשיב: **"זה לא נכון, אני לא התקרבתי למצלמה של בולוס,**
8 **הלכתי למקום אחר לגמרי. זה שטח של הבית שלי. יכול להיות שזה אני אבל מה אתה**
9 **מראה לי פה זה שטח של הבית שלי. לא התקרבתי למצלמה."** (בעמ' 7 ש' 1-7). כלומר,
10 בשלב זה זנח התובע את טענתו לפיה הוא לא מזהה את עצמו כאיש בחולצה הכחולה, וטען
11 רק שלא ניתן ללמוד מהסרטון שפניו מועדות לביתו של בולוס.

12
13 על כן, הציג לו ב"כ הנתבעים תרשים של המבנה (נספח ב' לתצהיר הנתבעת) וביקש ממנו
14 לסמן את מיקום המצלמה בבית המנוח ואת המקום בו נראית דמותו. שוב השיב התובע
15 **"אם זה אני. אין לי חולצה כזאת"** (בעמ' 7 ש' 14) ובהמשך כשנשאל אם יש לו בכל זאת
16 חולצה כזו השיב: **"לא, אני לא זוכר. זה היה לפני 3 שנים והתמונה מטושטשת. גם אם**
17 **זה אני אני בשטח של הבית שלי באור היום, איפה צילמת אותי דופק בדלת?...אני לא**
18 **מזהה, אני רואה פנים מטושטשות, יכול להיות שזה אחי או בן דוד שלי..."** (בעמ' 7 ש' 18-
19 22).

20
21 41. טענת התובע כי אינו מזהה את עצמו אינה יכולה להישמע. התמונות האמורות צולמו באור
22 יום, ממרחק לא רב, ובסרטון ניתן לראות את פניו של המצולם, את מבנה גופו ואת הילוכו.
23 אדם מוחזק כמי שיודע לזהות את עצמו בסרטון המצולם בתנאים כאלה, את בגדיו, ואת
24 הילוכו.
25 יתרה מכך, אם בית המשפט יכול היה להתרשם שמדובר בתובע, ברור שגם התובע עצמו
26 יכול לדעת שהוא האדם המצולם בסרטון ובתמונות שצורפו לפרסום.

27
28 42. העובדה שהתובע בחר להכחיש כי הוא האדם עם החולצה הכחולה הנראה בתמונות
29 שצורפו לפרסום ובסרטון כב'6, נזקפת לחובתו.
30 משבחר התובע לטעון שאינו מזהה את עצמו בסרטונים, טענה שאף הוא עצמו חזר בו ממנה
31 במשתמע, בהמשך עדותו, כאשר נראה בבירור כי הוא זה הנראה בתמונות, אני מתקשה
32 לקבל את שאר עדותו כעדות מהימנה.
33 יפים לעניין זה דברים שנכתבו בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"א 765/18 חיון נ' חיון
34 (1.5.19) בדבר "חזקת השקר":

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

"סבורני, כי שקרים אלו של בעל דין הנוגעים לעניינים המצויים בליבת המחלוקת – הם לבדם – צריכים היו לשמש בסיס לדחיית תביעתו ללא צורך בניתוח ראיות נוספות. דחיית התביעה בשל שקרים אלו היתה – ועודנה – תוצאה מתחייבת לנוכח שלושה כללים שעניינם פרוצדורה וראיות. מדובר בכללים ידועים ומושרשים, אך הפעלתם נתונה במידה רבה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, ומסיבה זו – כך נראה לי – היא לא יצרה עדיין נורמות כלליות ותקדימים מחייבים. כאן המקום להציג כללים אלו ולעמוד על טיבם, ראשון ראשון, ואחרון אחרון. מבין כללים אלו, הכלל הבסיסי והעתיק ביותר הוא חזקה ראייתית הקובעת כי מי שמשקר ביודעין דבר אחד, משקר בכל עדותו..."

43. ביחס לטענה לפיה הסרטון אינו מצלם את הגעתו לבית בולוס הרי שגם התובע עצמו השתכנע, בהמשך חקירתו, שקיר הבית הנראה מאחוריו באותן תמונות, שבו חלונות אך לא דלת, הוא קיר ביתה של הסבתא ולא הבית שלו – כלומר קיר הבית המצוי בניצב לביתו שלו ולבית בולוס, וכי "יכול להיות" שהמצלמה בבית בולוס מותקנת במקום אחר מזה שסבר קודם לכן (בעמ' 9 ש' 21-8).

התרשמות בית המשפט מהסרטונים וסיכום ביניים

44. בסרטון כב' 5 שצולם בתאריך 6.11.16 ניתן לראות צל של אדם, המטפס על סולם או כיסא, ומחבל במצלמה המותקנת על קיר ביתו של בולוס המנוח. ברקע, בטרם הופך אותו אדם את המצלמה, בכוונה להשחיתה, ניתן לראות את קצה הבריקה ואת הסבתא המצוי בין ביתו של התובע לביתו של בולוס (התובע אישר בחקירתו שבקיר ביתה של הסבתא חלונות בלבד ואין בו דלת). ניתן להבחין כי בסיום "הטיפול" במצלמה, היא נותרה הפוכה, כך שהיא מצלמת את הרצפה בנקודה כלשהי לאורך שביל הגישה אל בית המנוח. אזור זה, הנראה בסופו של הסרטון המסומן כב' 5, הוא אותו אזור המצולם בסרטון כב' 6, בו ניתן להבחין בתובע. כאמור, התובע טען בחקירתו, שגם אם הוא האדם הנראה בתמונה, הרי שהוא פוסע לכיוון ביתו ולא לכיוון ביתו של המנוח. טענה זו איני יכולה לקבל, משום שמצפיה בסרטון כב' 6 יחד עם סרטון כב' 5, עולה כי האזור המצולם בסרטון כב' 6, בתאריך 11.11.16, 5 ימים לאחר שחיבלו במצלמה, הוא אותו אזור הנראה בסרטון כב' 5, רק הפוך – אזור בו ניתן לראות את קיר בית הסבתא, ואת קיר ביתו של המנוח. לא ניתן לראות בו את קיר ביתו של התובע או את חצרו.

על כן, מעיד סרטון כב' 6 כי התובע מגיע, מכיוון בית הסבתא, אל כיוון דלת ביתו של המנוח, כפי שטוענים הנתבעים.

התובע לא נתן כל הסבר או סיבה לכך שהגיע אל דלת ביתו של המנוח, בפרט כאשר אין חולק כי באותה עת היה סכסוך בין הצדדים ובהסכמה ניתנה התחייבות הדדית שלהם להימנע מהטרדה (בה"ט 16-08-52458 נספח ד' לתצהיר הנתבעת).

תמונות התובע שצורפו לפרסום (נ/1), שהן חלק מהסרטון כב' 6, בצירוף עדות הנתבעת, אשר לא נסתרה, יש בהן כדי להוכיח את טענת הנתבעים ביחס למה שאירע ביום 11.11.16.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 45. צפייה ביתר הסרטונים מלמדת כי המצלמות שהותקנו על קיר ביתו של בולוס המנוח
3 הושחתו עוד פעמים רבות, ממש כפי שהעידו הנתבעים. לדבריה התובעת הושחתו
4 המצלמות כ- 5-6 פעמים ובכל פעם נאלצו להתקין מחדש. מהתאריכים על גבי הסרטונים
5 ניתן ללמוד כי המצלמות הושחתו בתאריכים 21.12.16 (סרטון כב'9ב) בתאריך 20.1.17
6 (כב'9ה') וביום 11.2.17 (כב'9ג' ו- כב'9ד'). בסרטון כב'9א לא ניתן היה להבחין בתאריך.
7 בכל הסרטונים ניתן לראות שאותם אנשים שחיבלו במצלמות הגיעו מכיוון ביתו של
8 התובע, למעט במקרה אחד, בתאריך 11.2.17 כפי שניתן לראות בסרטון כב'9ג', שם הגיעו
9 מכיוון הכביש, היינו מכיוון בית המנוח, כפי שאישר הנתבע בחקירתו הנגדית.
10
11 46. הנתבעים העידו כי באף אחת מהפעמים לא פרצו לדירת אביהם המנוח ולא נגנב מאום.
12 בכל אותן פעמים, המצלמות הושחתו אך מעולם לא נגנבו (בעמ' 33 ש' 9-33). עוד העידו
13 הנתבעים, כי באף אחת מהפעמים לא הושחתו ולא חובלו המצלמות המותקנות על קיר
14 ביתו של התובע. טענה זו לא הוכחה על ידי התובע, אלא שלטענתו ההסבר לכך נעוץ
15 בעובדה שהוא התקין את המצלמות שלו בגובה רב יותר.
16
17 47. אמנם, הנתבעים אינם יכולים להציג ראיה חד משמעית לכך שהתובע שלח אנשים מטעמו
18 לחבל למנוח במצלמות, משום שאין הם יודעים את זהותם של המצולמים. מסקנתם
19 נסמכת על ראיות נסיבתיות, אך אין בכך כדי להכשיל את הוכחת הטענה.
20 "כידוע, ראיות נסיבתיות הן בסיס אפשרי להרשעה בפלילים. כאשר לאור מהותן של הראיות
21 הנסיבתיות, נקבע כי יש לבחון אותן על פי מבחן תלת שלבי, שתחילתו בבחינת כל ראיה נסיבתית
22 באופן עצמאי וקביעת ממצאים עובדתיים, המשכו בחינת המסקנת הראייתית הכוללת והאפשרות
23 להסיק ממנה מסקנה על בסיס הערכה מושכלת לאור ניסיון החיים והשכל הישר, וסופו בהעברת
24 הנטל הטקטי אל הנאשם להציע הסבר חלופי שבכוחו ליצור ספק סביר במסקנה המפלילה (ע"פ
25 [6392/13](#) מדינת ישראל נ' קריאף, [פורסם בנבו] פסקאות 96-98 לפסק דינו של השופט נ' סולברג...
26 לפיכך, עבר הנטל הטקטי אל המערער להציע הסבר המטיל ספק סביר באשמתו. הסבר
27 זה, על מנת שיתקבל, נדרש שיהיה הסבר מתקבל על הדעת, בעל אחיזה סבירה בחומר
28 הראיות, מתיישב עם השכל הישר, להבדיל מהסבר תיאורטי ומאולץ. כן נדרש כי ההסבר
29 יתייחס למכלול הראיות ולא לכל אחת מהן בנפרד..."
30
31 ע"פ 210/19 יאיר זהר נ' מדינת ישראל (17.2.20).
32 קל וחומר שכך הם פני הדברים, מקום בו לא נדרשת מידת הוכחה מעל לכל ספק סביר,
33 אלא על פי מאזן ההסתברויות בלבד.
34 המסקנה לפיה התובע הוא ששלח אנשים מטעמו לחבל במצלמות בבית המנוח, נלמדת
35 מהעובדה שהיו מספר רב של אירועי השחתה כאמור. בכל המקרים, למעט אחד, הגיעו
36 המשחיתים מכיוון ביתו של התובע, מעולם לא התלוו לפעולות ההשחתה ניסיונות פריצה
37 או גניבה, ובאף אחת מהפעמים לא פגעו המשחיתים במצלמות המותקנות בבית התובע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בוליס ואח'

תיק חיצוני:

ריבוי המקרים בהם חובלו המצלמות, מבלי שהתבצעה עבירת רכוש היכולה להצביע על מניע אחר, על רקע הסכסוך הממושך בין התובע למנוח, מצביע על כך שהמצלמות הושחתו על ידי מי מטעם התובע, אשר לו היה אינטרס ברור להשביתן.

48. אדגיש, כי במשפט אזרחי עסקינן, ודי לנתבעים להוכיח את טענותיהם על פי מאזן ההסתברויות, כלומר כי ההסתברות שהמצלמות הושחתו על ידי אדם או מספר בני אדם שפעלו מטעם התובע, גבוהה מההסתברות שבכחמש פעמים שונות, בתקופה של כ- 4 חודשים, הושחתו המצלמות על ידי גורם זר לא מעורב, ללא כל מטרה מלבד פגיעה במצלמות של המנוח דווקא, ולא של שכנו התובע. זאת עלה בידיהם להוכיח.

49. העובדה שיום לפני פרסום הפוסט, התראיין המנוח לעיתון מקומי ביחס למצלמות ולא ייחס את השחתתן לתובע, אינה משנה את מסקנתי. משנפטר המנוח לא ניתן לקבל את הסברו לדברים שלכאורה נשמעו מפיו באותה כתבה. אך יש להניח שהמנוח חש לייחס לתובע האשמה כזו בראיון לעיתון המקומי. יתכן שביקש באמצעות ראיון זה לגרום לתובע לחדול ממעשיו, מבלי לייחס לו את החשד באופן מפורש.

50. מכל האמור עד כה, אני קובעת כי עומדת לנתבעים הגנת סעיף 14 לחוק, ביחס לפרסום. משקבעתי כי עלה בידי הנתבעים להוכיח את טענת אמת הפרסום, כאמור בסעיף 14 לחוק, מתייתר, למעשה, הדיון בהגנת תום הלב. עם זאת, מצאתי להמשיך ולדון בטענה, משום שראוי כי בעלי הדין ידעו, שגם אלמלא היה עולה בידי הנתבעים להוכיח את אמיתות הפרסום, היו פטורים מחבות על פי החוק, בשל הגנת תום הלב. אנמק;

הגנת תום הלב

51. הוראת סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע מקנה הגנה למפרסם לשון הרע, מקום בו קיימים אינטרסים ציבוריים חשובים בפרסום, ומקום בו הפרסום נעשה בתום לב. על מנת ליהנות מהגנת תום הלב, הקבועה בחוק, על המפרסם להראות כי התקיים בעניינו אחד מסעיפי המשנה של סעיף 15 לחוק וכן כי לא חרג מתחום הסביר באותן הנסיבות, שאז קמה לו חזקת תום- הלב לפי סעיף 16 (א) לחוק (שנהר עמ' 250).

באשר לנטל ההוכחה, החזקות החיוביות והשליליות שבסעיף 16 לחוק, מכניסות את יסוד הסבירות לפרסום (ליישום מבחן הסבירות ראו רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (12.11.06)).

ככלל, כל עוד הפרסום לא חרג בנוסחו ובזיקתו לאירועים עליהם הוא מתבסס, מכל קשר הגיוני אפשרי עם הנתונים, יכול הפרסום להיות סביר גם אם נוסח הדברים בוטה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

1

2 52. מניסוחן של חזקות תום הלב עולה שיש קשר הדוק בין סבירות הפרסום, בנסיבות בהן
3 נעשה, לבין שאלת תום הלב של המפרסם. מתחם הסבירות הנורמטיבי שבמסגרתו נעשה
4 הפרסום עשוי להצביע על תום לבו של המפרסם לשון הרע; לעומת זאת, חריגה ממתחם
5 הסבירות מעלה חזקה של העדר תום לב, אשר אם לא הופרכה, לא תקנה הגנה למפרסם
6 האמירה הפוגענית.

7

8 53. באשר ליחס בין החזקה החיובית שנקבעה [בסעיף 16\(א\)](#) לחוק לחזקות השליליות שנקבעו
9 [בסעיף 16\(ב\)](#) לחוק נפסק כי:

10 "...כדי לבסס לכאורה הגנת תום לב, מפני תובענה בשל פרסום לשון הרע, די לו, לנתבע, להוכיח
11 שתיים אלו: כי הפרסום נעשה על-ידי באחת הנסיבות המנויות בסעיף 15 לחוק, וכי הפרסום לא
12 חרג מן הסביר באותן נסיבות, כאמור בסעיף 16(א) לחוק. אך אם הוכיח התובע אחת משלוש
13 חלופותיו של סעיף 16(ב) לחוק, כי אז מתהפכת הקערה על-פיה וקמה חזקה הפוכה, שהפרסום
14 נעשה שלא בתום לב, ואם הנתבע איננו סותר את העובדות עליהן נסמכת חזקה זו, כי אז יימצא
15 חייב בדיון."

16 [ע"א 184/89 טריגמן נ' טיולי הגליל בע"מ \(31.12.89\)](#). ראו גם: **שנהר** בעמ' 258, 266.

17

18 54. סקירת הפסיקה מלמדת כי גם מקום שלשון הפרסום חריפה או סגנונו בוטה, אין עובדה זו
19 לבדה מונעת את תחולתה של הגנת תום הלב הקבועה [בסעיף 15](#) לחוק, שכן המבחן אינו
20 נעוץ בסגנון אלא במהות [\(ע"א 809/89 משעור נ' חביבי, פ"ד מז\(1\) 1\)](#).

21

22 55. ביחס להגנת תום הלב הקבועה [בסעיף 15\(2\)](#) העוסק ב"חובה לעשות את הפרסום" נפסק כי
23 העובדה שאדם רשאי לפרסם אינפורמציה מסוג מסוים אינה מעידה על כך שהוא ממלא
24 תפקיד שכזה מתוך חובה. המקרים המובהקים שבהם הכירו בתי המשפט בקיום חובה
25 לעשות את הפרסום הם מקרים שבהם הפרסום היה נחוץ לשם אזהרה מפגיעה בחיי אדם,
26 בבריאותו או ברכושו (**שנהר**, עמ' 284-282 והפסיקה הנזכרת שם).

27

28 56. במקרה שלפניי, נעשה הפרסום על ידי הנתבעים מתוך דאגה לאביהם, וחובתם להגן עליו,
29 ולסייע לו בהתמודדות מול התובע (ראו עדותו בעמ' 27 ש' 8). הנתבעים האמינו בכל ליבם
30 שהתובע, בעצמו ובאמצעות אחרים מטעמו, תוקפים את ביתו של אביהם המנוח, על מנת
31 להטרידו ולהפחידו, וכי לשם כך השחיתו אנשים מטעמו של התובע את המצלמות שהתקינו
32 על מנת להגן עליו. הנתבעים חשו שכל התלונות שהגיש אביהם למשטרה, לא הועילו, והם
33 ניצבו אובדי עצות מול המצב.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בוליס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 באמצעות הפרסום קיוו לקבל סיוע באיתור האדם שתמונתו פורסמה, כמי שחיבל
2 במצלמות, ולהרתיע את התובע מלהמשיך בהתנהגותו. ואכן, על פי עדותו של התובע,
3 הפרסום השיג את מטרתו. לדבריו, לאחר הפרסום נפסקו כל התקיפות של התובע וחבריו
4 על בית אביו (בעמ' 34 ש' 11-13).
- 5 בנסיבות אלה, אני קובעת כי חלה על הנתבעים חובה לבצע את הפרסום, וכי פעלו בתום
6 לב.
- 7
- 8 57. גם אלמלא הייתי מגיעה למסקנה כי חלה על הנתבעים חובה לעשות את הפרסום, כאמור
9 בסעיף 15(2) לחוק, אין ספק כי הפרסום נעשה לשם הגנה על אינטרס אישי כשר שלהם.
10 ההגנה הקבועה [בסעיף 15\(3\)](#) לחוק חלה על פרסום שנעשה לשם הגנה על אינטרס, ואינה
11 מותנית בקיומה של חובה לעשות את הפרסום. האינטרס חייב למלא אחר שני תנאים,
12 להיות "אישי" ו"כשר". הסעיף מתחלק למעשה לשלוש הגנות משנה, על פי זהות האדם
13 שעל האינטרס שלו נועד להגן הפרסום: אותו אדם יכול להיות המפרסם עצמו, האדם
14 שאליו הופנה הפרסום, או צד שלישי שהאדם אליו הופנה הפרסום "מעוניין בו עניין אישי
15 כשר".
- 16
- 17 58. שנהר סבור, כי "פרסום שנעשה לשם הגנה על עניינו האישי הכשר של המפרסם עשוי להיות מוגן
18 גם אם הופנה אל הציבור הרחב, וזאת במקרים שבהם ההגנה על העניין האישי חייבה תפוצה
19 רחבה." (שם, בעמ' 297).
- 20 במקרה הנדון, תפוצה רחבה של הפרסום נועדה לסייע לנתבעים לאתר את מי שחיבל
21 במצלמות מטעם התובע, ואף לגרום לתובע עצמו לחדול מהתנהגותו זו. על כן, היתה
22 התפוצה הרחבה הכרח, ואין היא מעידה על חוסר סבירות או חוסר תום לב.
- 23
- 24 59. במקרה שלפניי, נעשה הפרסום בנסיבות המתוארות [בסעיף 15](#) לחוק, משום שנועד לשם
25 הגנה על עניין אישי כשר של הנתבעים ואביהם [\(ס"ק 15\(3\)\)](#).
- 26 גם במקרה זה, בעת בחינת סבירות הפרסום, לצורך הגנת תום הלב, סגנון הפרסום אינו
27 חזות הכל (שנהר, בעמ' 265-266).
- 28 הנתבעים עמדו בנטל להוכיח "שהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות" מכאן,
29 חזקה שהפרסום נעשה בתום לב [\(סעיף 16א לחוק\)](#).
- 30 משקבעתי כי הנתבעים נהנים מחזקת תום הלב, עובר הנטל אל כתפי התובע להוכיח את
31 חוסר תום לבם. לשם כך, עליו להוכיח שאין אמת בפרסום וכי הנתבעים לא האמינו
32 בדברים שנכתבו או לא נקטו באמצעים סבירים לבירור העובדות הנטענות, או לחלופין, כי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בולוס ואח'

תיק חיצוני:

- 1 [סעיף 15](#) התכוונו לפגוע בו במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על ידי [סעיף 15](#)
2 לחוק.
3
4 60. לא עלה בידי התובע להוכיח כי התקיימה אחת החלופות הקבועות [בסעיף 16\(ב\)](#) לחוק, משום שכפי שקבעתי לעיל, שוכנעתי כי הנתבעים האמינו בנכונות הדברים שפרסמו, ולא
5 הוכח כי הפרסום חרג בהיקפו מפרסום סביר, באופן המצביע על כוונה לפגוע בתובע במידה
6 גדולה מזו שנדרשה לצורך הגנה על הערכים המוגנים על פי [סעיף 15\(3\)](#).
7 התובע לא הוכיח קיומן של אחת מהחזקות השוללות את הגנת תום הלב, ולא סתר את
8 החזקה העומדת לנתבעים על פי [סעיף 16\(א\)](#) לחוק.
9
10
11 שתי הערות לפני סיום (עדות עו"ד ח'ורי ומציאת הנשק בבית המנוח):
12
13 61. עו"ד מיכאל ח'ורי הגיש תצהיר מטעם הנתבעים, שמטרתו גם לתמוך בבקשת הנתבע
14 להתיר לו להיחקר באמצעות היוועדות חזותית, בנימוק שהוא חושש להגיע לארץ, ומאז
15 חודש ספטמבר 2016 לא הגיע לארץ. עו"ד ח'ורי הוא אחי בעלה של הנתבעת.
16 בתצהירו, ובחקירתו הנגדית, תיאר עו"ד ח'ורי מקרה שקרה במסדרונות בית המשפט,
17 בעכו, לאחר שיצאו מדיון משפטי שהתקיים בין הצדדים. לדבריו, התקרב אליו התובע מול
18 אולם בית המשפט, כשהוא מנופף באצבעו מולו ואמר לו שימסור: **"אם הנתבע לא יחזור
19 לארץ אני יהיה לי ישירות עסק עם הזקן, אני נכנס אליו ומרסק לו את העצמות"** (בעמ' 22
20 ש' 15-16).
21 בחקירה הנגדית חזר העד על עדותו, אותה אני מוצאת מהימנה.
22 התובע נשאל על כך בחקירתו הנגדית, והכחיש כי השמיע איומים כלפי בולוס בפני עו"ד
23 ח'ורי. אמר שאינו זוכר מתי נפגש עם מיכאל ח'ורי, וכשנאמר לו שהיה זה ביציאה מבית
24 המשפט השיב: **"לא, חוץ מזה עברה שנה, מישהו התקרב לכרים?"** (בעמ' 5 ש' 35 עד עמ'
25 6 ש' 6). אזכיר כי לדברי ח'ורי התובע השמיע איומים לפגוע במנוח, אם כרים לא ישוב
26 לארץ – לא בכרים עצמו.
27 אני מבכרת את עדותו של עו"ד ח'ורי על פני עדותו של התובע. גם עדות זו, יש בה כדי לתמוך
28 בטענות ההגנה של הנתבעים.
29
30 62. הנתבעים הגישו סרטון ממצלמות האבטחה בבית המנוח שצולם בתאריך 26.2.17 (כב' 14).
31 אף שהכרעה במחלוקת זו אינה נדרשת לצורך הכרעה בתביעה שלפניי, אציין כי מקובלת
32 עלי טענת הנתבעים לפיה מעיון בסרטון עולה מעורבות של התובע בהזמנת המשטרה אל
33 בית המנוח, או לכל הפחות ידיעה מוקדמת על הגעת המשטרה למקום. ניתן לראות את
34 התובע מסתובב בחצר הבית, ממתין לניידת המשטרה, כשהוא מציץ בשעונו מדי פעם.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 51102-04-17 פארס נ' בוליס ואח'

תיק חיצוני:

1 כאשר השוטרים מגיעים הוא מכניס אותם אל המתחם דרך ביתו שלו, ומלווה אותם כמעט
2 עד דלת הכניסה לבית המנוח. אז הוא מתרחק, וכאשר השוטרים יוצאים מבית המנוח,
3 כשהוא מתלווה אליהם ומוכנס לניידת, יוצא התובע מביתו, מתקרב אל הניידת, מצלם את
4 המנוח נכנס אל הניידת, ונראה משוחח עם אחד השוטרים.
5 בחקירתו הנגדית הכחיש התובע כי צילם את המנוח נכנס לניידת המשטרה (בעמ' 15 ש'
6 12-13 ושורות 32-35), אך איני מקבלת את הכחשתו משום שמצפיה בסרטון עולה בבירור
7 כי צילם את המנוח מוכנס לניידת המשטרה.
8 הסרטון מוכיח שהתובע לכל הפחות ידע על כוונת המשטרה לבצע חיפוש בבית המנוח, ודאג
9 לתעד את עיכובו של המנוח בטלפון הנייד שלו, ומעיד על חוסר מהימנותו של התובע. עם
10 זאת, כאמור, האירוע התרחש לאחר הפרסום נשוא התביעה, ועל כן אינו נוגע במישרין
11 להגנת הנתבעים. העובדה שנמצא אקדח בבית המנוח, אם אכן נמצא, אין בה כדי לשנות
12 מאום ממסקנותיי הרלבנטיות לצורך הכרעה בתביעה זו.
13

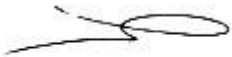
סוף דבר

14
15 63. לאור כל האמור לעיל, משהוכיחו הנתבעים כי עומדת להם הגנת אמת הפרסום הקבועה
16 בסעיף 14 לחוק, והגנת תום הלב מכוח סעיפים 15(2) ו- 15(3) לחוק, לא קמה חבות מכוח
17 החוק בגין הפרסום, ועל כן התביעה נדחית.
18

19 התובע יישא בשכר טרחת ב"כ הנתבעים בסכום של 23,400 ₪. הסכום ישולם תוך 30 יום.
20

21 המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.
22

23 ניתן היום, י"א אלול תש"פ, 31 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.
24
25

עידית וינברגר, שופטת